

Experiment met gierzwaluwgeluid.

CHRIS MULDER

Sinds 7 jaar heb ik 3 nestkasten voor Gierzwaluwen aan mijn huis in de Rubinsteinlaan te Eindhoven hangen.

Twee jaar geleden heb ik eenmaal een Gierzwaluw in een kast zien gaan. Daarna had ik geen enkele activiteit meer gezien. De aanvliegeroute is voor de Gierzwaluwen niet echt ideaal, aangezien er voor mijn huis een redelijk grote boom staat op het gemeentelijk trottoir.

In 1997 heb ik meegedaan met het experiment om te zien of het mogelijk is om Gierzwaluwen in een nestgelegenheid te lokken met behulp van geluid.

Tot mijn grote vreugde is er een paartje Gierzwaluwen in één van de kasten gaan broeden. Ze hebben met succes twee jongen grootgebracht.

Type luidspreker en de installatie.

Ik heb geen gebruik gemaakt van

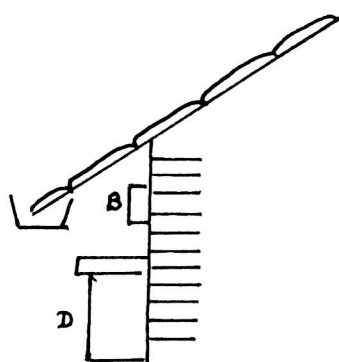
een tweeter, maar van een wat steviger en ook zwaarder type luidspreker. (Gegevens die erop staan: Monacor MSD-100, 50 W, max. / 8 Ohm)

De luidspreker heb ik ingebouwd in een zo klein mogelijk houten kastje. Maten binnenwerks: L 14.5 cm, B 8.5 cm, H 11 cm. De luidspreker heb ik tussen de nestkasten in onder de dakoverstek gehangen op ± 6 m. hoogte.

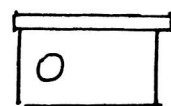
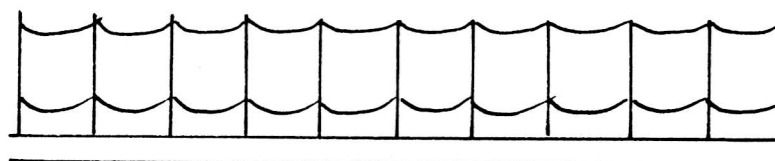
De luidsprekerdraad heb ik naar binnen geleid naar de zolder. Daar is de draad gekoppeld aan een Grundig radio-cassetterecorder. Als cassettebandje heb ik een endless tape gebruikt. Het geluid dat op de tape staat is afkomstig van CD no. 3 van de serie 'Tous les oiseaux d'Europe' die o.a. bij Vogelbescherming te koop is. Volgens mij is dit geluid opgenomen bij een Gierzwaluw die op het nest aanwezig is.

Rond half april heb ik alles geïnstalleerd aan de voorgevel.

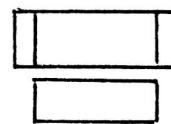
Situatieschets.

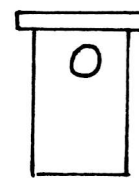
zijaanzicht

A

C

D

vooraanzicht

Richting vlieggaten: noord-oost.

Hoogte kasten: 5.5 m.

A. Kast (model 'schoendoos').

Maten binnenwerks: L 28 cm, B 17 cm, H 13 cm. Ø vlieggat 4.5 cm.

B. Luidsprekerkastje.

C. Kast (model 'Losser')

D. Kast (model 'spreeuwenkast').

Maten binnenwerks: L 15 cm, B 15 cm, H 23 cm. Ø vlieggat 5 cm.

Verloop van het seizoen.

Op 5 mei 1997 zag ik voor het eerst 4 Gierzwaluwen rondvliegen bij mij in de buurt.

De eerste 14 dagen waren er nog weinig Gierzwaluwen te zien en meestal zag ik ze redelijk ver van mijn huis.

Op 14 mei heb ik voor het eerst het bandje laten draaien om 19.00u. (\pm 20 min.) De volumeknop stond ergens tussen $\frac{1}{2}$ en $\frac{3}{4}$. Het weer was niet best en de temperatuur zo rond de 10 à 11 graden. Er was eigenlijk nauwelijks een Gierzwaluw te zien.

In de dagen hierna bleef het weer aan de magere kant. Nog steeds weinig Gierzwaluwen. Ik heb nog 2 keer 's avonds het bandje laten draaien tussen 20.00u en 20.30u.. Ook nu was er weinig activiteit. Dat is waarschijnlijk ook de reden dat ik de data vergeten ben om te schrijven.

Op 23 mei echter gebeurde datgene waar ik al een hele tijd op zat te wachten.

Het was 21.15u. Het was praktisch onbewolkt, de wind was noord met een kracht 3 à 4; temperatuur \pm 12 graden.

Ik ging naar buiten om de auto in de garage te zetten. Op dat moment scheerde er een groepje van 5 Gierzwaluwen vrij laag over de daken. Ik rende snel naar boven om de recorder aan te zetten. Daarna weer vlug naar buiten om te zien wat er zou gebeuren. De 5 vogels reageerden vrijwel onmiddellijk. Ze vlogen krijzend langs de kasten. Twee van hen gingen zelfs even aan het luidsprekerkastje hangen.

Om 21.20u. vloog 1 Gierzwaluw kast D in. Om 21.25u. er weer uit. Het groepje bleef steeds rondvliegen. Om 21.30u. vloog er 1 in kast A. Er probeert er nog een om in kast A te gaan, maar deze werd niet toegelaten. Op deze avond heb ik de vogel van kast A er niet meer uit zien komen.

Om 21.40u. vliegt er weer één in kast D en deze blijft erin. De overige 3 Gierzwaluwen bleven nog een tijdje rondvliegen langs de kasten.

Ik heb tot 22.00u. staan kijken; de 3 waren toen verdwenen. De andere 2 zijn die nacht vermoedelijk in de kasten gebleven.

Na een paar dagen bleek dat een paartje zich gevestigd had in kast D. Regelmatig hoorde ik roepen vanuit de kast.

Op 31 mei deed ik nog een aardige waarneming om \pm 9.00u. Een Gierzwaluw kwam uit kast D, vloog een rondje en dook kast C in. Even later kwam hij er weer uit met wat nestmateriaal (kort geknipt gedroogd gras van het Pijpestrootje) in zijn bek. Hij maakte weer een rondje en ging kast D in. Even later zag ik dit nogmaals gebeuren, maar nu gingen ze met z'n tweeën. Ook heb ik er één kast A in zien gaan, maar deze bracht niets mee naar buiten.

In de maand juni heb ik natuurlijk vele malen in en uit zien vliegen bij kast D. Bij de andere kasten eigenlijk niets meer gezien.

Op 5 juli in kast D gekeken. Er zaten 2 juvenielen in van \pm 5 dagen oud. Er was ook een adult aanwezig.

8 Juli. Er scheerden 's morgens om 7.30u. 2 Gierzwaluwen diverse malen vlak langs kast A. (Aanvliegen, gieren.) Misschien komen deze het volgende jaar !!

Op 10 juli zijn 's avonds om 19.00u. de 2 juvenielen en 1 adult geringd door Jan Wouters.

Na deze datum heb ik natuurlijk nog vaak gekeken naar het af- en aanvliegen van de adulten. Op 14 augustus zijn ze vermoedelijk uitgevlogen.

Met spanning kijk ik nu al uit naar het nieuwe seizoen!

Chris Mulder, Rubinsteinlaan 33, 5654 PC Eindhoven

